

Sygn. akt VI U 2458/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszcy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2015 r. w Bydgoszcy na rozprawie

odwołania: A. B. (1)

od decyzji : Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 19 sierpnia 2014 r. znak:(...)

w sprawie: A. B. (1)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych O. w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu A. B. (1) prawo do emerytury od dnia (...)

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. Akt VIU 2458/14

UZASADNIENIE

Zostanie wygłoszone uzasadnienie. Otrzymał Pan emeryturę, wie Pan o tym, tak?

[**Ubezpieczony A. B. (1)** 00:58:32.080] Tak, dziękuję, dziękuję.

[**Przewodniczący** 00:58:33.453] Bo tak Sąd zauważył, że się Pan zdenerwował chyba nieco, tak? Czy...

[**Ubezpieczony A. B. (1)** 00:58:43.831] Nie, chyba cukrzenie, bo ja mam cukrzycę i...

[**Przewodniczący** 00:58:46.791] Dobrze, więc ogłoszenie wyro..., wygłoszenie uzasadnienia. Decyzją z dnia 19 sierpnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego z dnia 14 sierpnia 2014 roku, odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, powołując się na artykuł 184-ty Ustawy emerytalnej w związku z paragrafem 4-tym Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach. Organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie osiągnął wymaganego na dzień 1 stycznia 1999 roku zatrudnionych..., zatrudnienia w szczególnych warunkach wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, wynoszącego co najmniej 15 lat. Z kolei organ rentowy wskazał, że na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania, przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 roku okresy składkowe w wymiarze 28 lat, 2 miesiące i 28 dni, nieskładkowe w wymiarze 11 miesięcy i 22 dni, okresy stażu sumarycznego 29 lat, 2 miesiące, 20 dni. Uzasadniając odmowę przyznania emerytury, zakład wskazał, że nie uwzględnił do okresu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 1

września 1969 roku do 19 maja 1979 roku, albowiem na podstawie świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z Zakładów (...), świadectwo to nie spełniało wymogów formalnych, brak ścisłego określenia charakteru pracy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów, brak powołania się na właściwe zarządzenie resortowe, któremu podlegał zakład pracy. Również organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił okresów zatrudnienia ubezpieczonego od 2 listopada 1987 roku do 30 czerwca 1991 roku i od 1 sierpnia 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku, na podstawie świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach w (...) Zakładach (...), gdyż także nie spełniało ono wymogów formalnych, brak było ścisłego określenia charakteru wykonywanej pracy. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku, brak było powołania się na zarządzenie resortowe, któremu podlegał zakład pracy. Odwołanie od tej decyzji wniósł ubezpieczony, domagając się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury. Ubezpieczony wskazywał, że w okresie od 1 września 1969 roku do 19 maja 1979 roku i od 2 listopada 1987 roku, to znaczy w tym okresie od 1 września 1969 roku do 19 maja 1979 roku, pracował w Zakładach (...) imienia (...), a w okresach od 2 listopada 1987 roku do 30 czerwca 1991 roku i od 1 sierpnia 1991 roku do 17 kwietnia 2000 roku, pracował w Prasowych Zakładach (...), stale i w pełnym wymiarze czasu, pracy w warunkach szkodliwych, w zawodzie zaliczanym go grupy A, co potwierdzały wystawione świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wnosił o jego oddalenie, a ponadto przychylił się do wniosku ubezpieczonego o przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków i akt osobowych. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. W okresie..., ubezpieczony urodzony...

[**Ubezpieczony A. B. (1)** 01:03:44.263] (...)...

[**Przewodniczący** 01:03:45.354] Proszę już teraz się nie odzywać. Ubezpieczony urodzony (...), wiek emerytalny 60-ciu lat, obniżony osiągnął (...)roku, urodził się (...). Wniosek o emeryturę ponowny złożył 14 sierpnia 2014 roku. Ogólny staż emerytalny posiada on w wymiarze 29 lat, 2 miesiące i 20 dni, co nie jest między stronami sporne. Ubezpieczony nie jest także członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. Okoliczność ta także nie jest między stronami sporna. Spór w niniejszej sprawie dotyczył tego, czy ubezpieczony spełnia konieczną przesłankę nabycia prawa do emerytury z tytułu obniżonego wieku emerytalnego i pracy w szcze..., z tytułu pracy w szczególnych warunkach i obniżonego wieku emerytalnego 60-ciu lat dla mężczyzn. W tej kwestii Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony w okresie od 1 września 1969 roku do 19 maja 1979 roku pracował w Wydawnictwach (...) w B., przekształconych później w Zakłady (...) imienia (...), na stanowisku maszynisty offsetowego arkuszowego. Ubezpieczony w powyższym okresie, od 1 września 1969 roku do 30 czerwca 1972 roku uczył się w szkole przyzakładowej, pracując trzy dni w tygodniu i trzy dni ucząc się. Z tego względu okres ten podlega wyłączeniu z okresu pracy w szczególnych warunkach, gdyż ubezpieczony nie wykonywał wtedy pracy w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Natomiast okres od 1 lipca 1972 roku do 19 maja 1979 roku podlegał zaliczeniu do okresu pracy w szczególnych warunkach, gdyż ubezpieczony wykonywał wtedy prace wskazane w wykazie A, będącym załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1993 roku dziale trzecim..., dziale XI, punkcie 4-tym: drukowanie i uszlachetnianie druków. Do okresu pracy w szczególnych warunkach podlegała także służba wojskowa ubezpieczonego, którą odbył on w okresie od października 1973 roku do 26 października 1975 roku, gdyż ubezpieczony w terminie 30-tu dni powrócił do pracy w zakładzie, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby wojskowej i przed powołaniem do służby wojskowej wykonywał wskazaną pracę w szczególnych warunkach. Uprawnienie takie przyznaje ubezpieczonym artykuł 108-my Ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, wcześniej PRL z 1967 roku i orzecznictwo Sądu Najwyższego. Następnie ubezpieczony pracował w (...) (...) K. (...) Zakładach (...) w B. w okresie od 2 listopada 1987 roku do 30 czerwca 1991 roku i od 1 sierpnia 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku, a także później do 2000-go roku. Wykonywał on tam stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę maszynisty offsetowego zwojowego i była to praca przy drukowaniu i uszlachetnianiu druków, wskazana w dziale XI pozycji 4-tej wykazu A. Należy podkreślić, iż także w Instytucie (...) imienia W. O. (...) w B., w okresie od 20 maja 1979 roku do 31 października 1987 roku, ubezpieczony wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy drukowaniu i uszlachetnianiu druków na stanowisku maszynisty offsetowego. Zajmował też stanowisko mistrza i brygadzysty, ale wykonywał wtedy.

[**K. części** 01:09:27.252] (...)_02

[**Przewodniczący** 01:09:27.296] Pracę maszynisty offsetowego, gdyż był brygadzystą pracującym. Także ten okres zatrudnienia, w ocenie Sądu Okręgowego, podlegał zaliczeniu do wskazanego rodzaju pracy w szczególnych warunkach. Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie dowodów z zeznań świadków: M. G. i Z. S., dowodów z

przesłuchania stron ograniczonego do A. B. (2)..., przesłuchania A. B. (1) oraz dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego, dotyczących jego zatrudnienia w Prasowych Zakładach (...), wcześniej (...) (...) K. (...) oraz w Instytucie (...) imienia W. O. (...) w B.. Akt osobowych ubezpieczonego, dotyczących pracy w Wydawnictwach (...), później (...), nie udało się w toku procesu odnaleźć. Dokonując subsumpcji powyżej ustalonego stanu faktycznego pod właściwe przepisy prawa materialnego, zwrócić należy uwagę w pierwszej kolejności, iż prawo do emerytury w szczególnych warunkach przyznane jest ubezpieczonemu na podstawie artykułu 184-go Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst jednolity, Dziennik Ustaw 2013-ty rok, pozycja 1440 z późniejszymi zmianami. Zgodnie z tym przepisem ubezpieczonemu urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32-gim, 33-cim, 39-tym i 40-tym, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: po pierwsze, okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz po drugie, okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27-mym. Ustęp 2-gi artykułu 184-go wskazuje, że przy ustalaniu podstawy..., że emerytura, o której mowa w ustępie pierwszym, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa. Zgodnie z artykułem 32-gim ubez..., ustępem pierwszym, ubezpieczonemu urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ustępie 2-gim i 3-cim, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w artykule 27-mym, ustępie 2-gim i 3-cim. A ustęp drugi artykułu 32-go wskazuje, że dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1-wszym, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach, uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. I wskazać także należy, że artykuł 184-ty ustęp pierwszy, mówiąc o dotychczasowych przepisach ma na uwadze przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw z 1983 roku numer 8, pozycja 43 z późniejszymi zmianami. Zgodnie z paragrafem 3-cim, za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej wymaganym okresem zatrudnienia, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia, a zgodnie z paragrafem 4-tym, ustępem 1-wszym tego aktu prawnego pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Wskazać także należy, że paragraf 2-gi, powołany do rozporządzenia wskazuje, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Rodzaje prac w szczególnych warunkach, jak już wcześniej zaznaczono, wskazane zostały w załączniku do tego rozporządzenia w wykazie A, w dziale XI w przemyśle poligraficznym, pozycji 4-tej, wskazano: drukowanie i uszlachetnianie druków. W zarządzeniu resortowym, które na żądanie Sądu dołączył do akt sprawy..., dołączyło do akt sprawy Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, chodzi o zarządzenie Minister..., Ministra Kultury i Sztuki z dnia 1 lipca 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy i resortu kultury i sztuki, wskazane są w załączniku do tego rozporządzenia, który sta..., jest też wykazem w dziale XI pod pozycją 4-tą, w punktach 4-tym i 5-tym, stanowiska zajmowane w okresie zatrudnienia przez ubezpieczonego: maszynista offsetowy..., maszyn offsetowych arkuszowych i maszynista maszyn offsetowych zwojowych. Rozporządzenie resortowe..., przepraszam, zarządzenie resortowe nie ma wprawdzie waloru normatywnego, gdyż utraciły..., przepisy tego rozporzą..., zarządzenia utraciły moc prawną, ale ma znaczenie dowodowe dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż wskazano w tym akcie resortowym właśnie te stanowiska, które wskazywane były i w zeznaniach świadków, strony i w dokumentach dotyczących akt osobowych, takich jak: świadectwa pracy, angaże i inne. Należy zatem, w ocenie Sądu Okręgowego podkreślić, że zaskarżona decyzja podlegała zmianie na podstawie artykułu 477 ze znacznikiem 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego w związku z artykułem 129-tym Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i powołanymi przepisami prawa materialnego. Ubezpieczony spełnił wszystkie warunki nabycia prawa do emerytury w momencie

złożenia wniosku. Nie był członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, miał ukończone 60 lat, legitymował się stażem ubezpieczeniowym., ogólnym stażem emerytalnym w wymiarze ponad 25-ciu lat, było to 29 lat, 2 miesiące i 20 dni, a także w ramach tego stażu na dzień 1 stycznia 1999 roku posiadał okres co najmniej 15-tu lat zatrudnienia pracowniczego wykonywanego w szczególnych warunkach, o których już była mowa. Podkreślić należy, że w Instytucie (...) ubezpieczony przepracował 8 lat, 5 miesięcy i 12 dni, w (...) (...) K. (...) Zakładach (...) 11 lat i 1 miesiąc w warunkach szczególnych, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a ponadto do tego okresu, który już znacznie przekraczał 15 lat, doliczone powinno być zatrudnienie w szczególnych warunkach, wykonywane przez ubezpieczonego w Wydawnictwach (...), później w Zakładach (...) imienia (...) w B., od 1 lipca 1972 roku do 19 maja 1979 roku, włącznie z okresem służby wojskowej, dlatego zaskarżona decyzja podlegała zmianie, a Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku. Natomiast w punkcie drugim wyroku, Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z tego..., odpowiedzialności, o której mowa w artykule 118-tym ustęp 1a Ustawy emerytalno-rentowej, z tego względu, że..., że świadectwa pracy, który..., świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach rzeczywiście posiadały mankamenty formalne, takie jak niewskazanie rodzaju pracy według rozporządzenia, czy niepowo..., powołanie się na niewłaściwe zarządzenie resortowe lub w ogóle brak takiego powołania, dlatego Sąd Okręgowy uznał, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności, o której mowa w powołanym przepisie. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.